

ŞAKUL GİBİ...

MASONLAR İÇİN DERGİ

CİLT: 4

SAYI : 32

MART 1991

ŞAKUL GİBİ

MASONLAR İÇİN DERGİ

Sayı : 32

Yıl : 4

Mart 1991

Sahibi ve Sorumlu Yönetmen : Mişel MARGULİES

Zincirlikuyu Cad. 9/13 Etiler 80600 İstanbul Tel: 165 41 04 Fax: 165 69 48

Temmuz ve Ağustos ayları hariç her ayın üçüncü haftasında yayınlanır. Posta ile ve yalnız Mason olan abonelere gönderilir. Dergide çıkan inzalı yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Gönderilen yazılar iade edilmez.

İÇİNDEKİLER

Orhan ALSAÇ K.	Nesip AKSÜT	3
Tutanak Mı? Tersimat Mı?	Necmi KARAKULLUKÇU	6
Masonlukta Temel Taşlar	Yük. Müh. Raşid TEMEL	8
Çağdaş Operatif Masonluk	H. Tamer AYAN	9
Beyaz Eldivenler	Meliha AGAGİL	12
Osmanlılarda Masonluğa Ait İlk Kayıtlar (16)	Suha UMUR	14
Avusturyadan Masonik Notlar	Yük. Müh. Melih SARTER	17
Kıdemli Kardeşlerimiz:		
Halim ARIKSOY	Yük. Müh. Mim. B. ÇETİNOR	18
Masonlarla Söyleşi	Yük. Mim. Ercümen BIGAT	20
Yunusa Özenmek	Can ARPAÇ	23
İzmirde Semt Locası	G. ÇARKOĞLU - Ü. BİRKAN	24
Dostluk Muh. L.'sının		
Açılış Töreni	Aliyar DENGİZ	26
Türkiyedeki Masonlukta "Gelişim"	Av. Galip DOLUN	28
Demokrasi ve Perikles	Donald KAGAN	30
Masonların Dünyasından	I	32
Kareli Bulmaca	M.M.	34
Adem Hürrem Birader	İrvin MANDEL + m.m.	35

KAPAKTAKİ RESİM

İstanbul vadisinde, Nuruziye sokağındaki binalarımızın cephelerinin restorasyondan evvelki görünüşü.

En Muh. Orhan ALSAÇ K.
(1914 - 1991)

ORHAN ALSAÇ K.

Nesip AKSÜT

Mimar Sinan mecmuamız için istenen bu kısa yazının başlığında; Büyük Üstadımız En Muh-terem Orhan ALSAÇ kardeşimizi sadece ismi ile anarken ona en büyük saygıyı ifade ettiğime eminim.

"Orhan ALSAÇ" ismi her türlü unvanın üstünde bir mana taşımaktadır.

Çünkü, O, kendisini samimi-yetle ve sağlığını hiç düşünmeden Masonluğa adanmış çok değerli bir kardeşimiz ve Büyük Üstadımızdı.

Gerek Masonlukta, gerekse dış âlemde büyük mevkiler işgal etmiş olmasına rağmen hepimize örnek olacak tevazu sahibi idi.

Masonluğun manevi yapısını mesajları ile aydınlatırken, özel sohbetlerinde de nükteli konuşmaları bizleri güçlendirirdi.

Her faniye nasip olmayacak bilgi ile kültür birikimini insan sevgisini ve ruhunun güzellikleri-

ni aksettiren zekâ pırıltıları ile dolu gözlerinin ifadesi hiçbir zaman unutulmayacaktır.

1914 yılında İstanbul'da doğan Büyük Üstadımız Güzel Sanatlar Akademisinde başladığı Mimarlık eğitimini 1940 yılında Münih Yüksek Teknik Okulunda tamamlamıştı.

1941 yılında yurda dönen ALSAÇ Bayındırlık Bakanlığında çalışmaya başlamış, 1960 yılında Müsteşarlığa yükselmiştir.

Daha sonra sırasıyla, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektör Yardımcılığı, İş Bankası İnşaat Bürosu Başkanlığı ve Tübitak Yapı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü görevlerinde bulunmuştur.

1976 yılında Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisinde Öğretim Üyesi olarak çalışmaya başlayan Orhan ALSAÇ kardeşimiz 1977 yılında Profesör olmuş, 1983 yılında emekliye ayrılmıştır.

Bu arada 1951 - 1983 devresinde Gayrı Menkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanlığında bulunmuş ayrıca, bir çok Sosyal Hizmet Derneklerinin kurucu üyesi olmuştur.

En Muhterem Orhan ALSAÇ kardeşimiz, Bilgi Muhterem Locasında 2.4.1952 tarihinde tekris edilerek nura kavuşmuştur.

1958 yılında Üstadı Muhterem seçilen kardeşimiz, 1962 yılında yeniden bu göreve seçilmiş ve bundan sonra Üçgöl ve Denge Muhterem Localarının kurucu üyeliğinde bulunmuştur.

1956 yılından itibaren Büyük Görevliler Kuruluna seçilmiş olan Büyük Üstadımız aradaki kısa faslalar hariç vefatına kadar muhtelif görevler alarak Kurul çalışmalarına devam etmiştir.

Sırası ile;

1956-57-58	de	Bü.: Hat.: Yard.
1967-1969	"	Bü.: II. Nazır
1969-1971	"	Bü.: II. Muh.
1971-1973	"	Bü.: Da.: Muh.
1973-1975	"	Bü.: San.
1975-1977	"	Bü.: II. Nazır
1981	"	Bü.: I. Nazır
1982	"	Bü.: Üs.: Kaymakamı
1984	"	Bü.: I. Nazır
1986	"	Bü.: I. Nazır
1988	"	Bü.: Üstat
1990	"	Bü.: Üstad

görevlerine seçilmiştir.

25.2.1991 tarihinde Ebedi Maşrıka intikal eden Büyük Üstadımız En Muhterem Orhan ALSAÇ kardeşimiz için bütün vadilerden gelen kardeşlerimizin huzuru ile Bayındırlık Bakanlığında resmî tören yapılmış ve hayat hikâyesi anlatılmıştır.

Daha sonra, Maltepe camiinde öğleden sonra kılınan namazı müteakip aziz naaşı kardeşlerimizin kendisini saygı ile kucaklayan kolları arasında ebedi istirahatgâhında toprağa verilmiştir.

Kendisine Evrenin Ulu Mimarından rahmet, kederli ailesine ve kardeşlerimize sabırlar niyaz ederiz.

Aziz hatrası daima bizleri aydınlatacak ve rehberlik edecektir. Hiç bir şey ölmez. Her şey yaşar.

Mimar Sinan dergisinin 79 nolu sayısından alınmıştır.

TUTANAK MI ?

TERSİMAT MI ?

Necmi KARAKULLUKÇU

Ritüellerimizin gözden geçirilmesi için yapılan çalışmalar sırasında, Türkçe karşılıkları bulunabilen yabancı sözcüklerden arındırılmasına da özen gösterilmiştir. Bilindiği üzere, değiştirilen sözcüklerden biri, (tersimat) tır. Pek Muhterem Kardeşimiz S.T.AKEV bu konuyu 28. sayıda incelemiş ve tersimat sözcüğünün değiştirilmesi sonucuna varmıştır.

Özet olarak anımsarsak, sözkonusu yazıda; yapılan işin geçen oturumun özetinden ibaret bulunduğu, bu nedenle, tutanak sözcüğünün yerinde olduğu; esasen düzenli yabancı obediyanlarda, tutanak anlamına gelen (ingilizce-*minutes*, fransızca - *procès verbal*, almanca - *protokoll*) sözcükler kullanıldığı; hatta, ritüellerimizin birinde *zapt-ı sabık* denildiği; buna karşılık, tersimat'ın fransızca *tracé* kelimesinin osmanlıca çevirisi olduğu ve *tracé* sözcüğünün, düzenli sayılmayan Fransız Obediyanında kullanıldığı, tutanak sözcüğünü benimseyenlerin ilk bakışta haklı oldukları belirtildikten sonra; ritüellerde kullanılan sözcüklerin, yabancı kay-

naklardakinin tam çevirisi olmalarına gerek olmadığı; önemli olanın, o sözcüğün altında yatan mana ve sembol olduğu; yabancı ritüellere bağlı kalmanın doğru olmayacağı; masonluğun sembolizmasının unutulmaması gerektiği; tersimatın resimden geldiği, ideal insanlık Mabedinin inşasının amaçlıyan Masonluğun çalışmalarında mimarlık san'atına ait birçok sözcüğe sembolik olarak verildiği, bunlardan birinin de tersimat olduğu ve bu sözcüğü kullanmanın intizamımıza zarar vermeyeceği; dolayısıyla, çok güzel ve anlamlı olan bir sembolün terkedilerek, ille de, harici derneklere uygun uygulamalara geçmeye gerek olmadığı ifade edilerek; harici yaşamdaki kısır ve bağnaz dil tartışmalarından kendimizi arındırmamız, sembollerimizden biri olan tersimatı basit bir tutanaktan değişik, masonik semboller içinde düşünmemiz ve mevcut geleneklerimize sadık kalmamız önerilmektedir.

Görülüyor ki, değerli Kardeşimiz, doğru olanın tersimat değil tutanak olduğunu kabul etmekle bera-

ber, onu masonluğun sembolleri arasına katmak suretiyle, tam tersi olan bir sonuca varmaktadır.

Bilindiği üzere, Semboller, soyut kavramların ve derin anlamlarının daha kolay anlaşılabilmesi için kullanılmaktadır. Bu anlamda Sembollerin yabancı dilde olanı, ya da Türkçesi olamaz. Bir sembol İngilizcede de, Fransızcada da, Türkçede de hep aynı semboldür. Onun şu ya da bu dilde söylenmesi, sembolün sembol olma niteliğini etkilemez. Bu anlamdaki bir Semboller kavramı içine, tersimat gibi bir sözcüğü, resim kökünden gelmiş diye katmak, son derece yanlış olur. Sanıyoruz ki, değerli Kardeşimiz bunu sembol değil, sembolik anlamda düşünülmesi gerektiğini ifade etmek için kullanmıştır. Eğer böyle ise, kullanılan dilin sembolik anlamda düşünmeyi engellediği söylenemeyeceğine göre, neden Türkçesi yani tutanak olmasın? Öte yandan, tersimat sözcüğü eğer, sembolik bir anlam ifade etsin deniyorsa, neden düzenli diğer obediyanlar bunu kullanmazlar?

Bir önceki oturumda konuşulan ve yapılanların tespit edildiği ve bir sonraki toplantıda okunarak, doğru değilse düzeltilerek, oya sunulan belgeye sembol demek, masonluktaki gerçek sembollerin sembol olma niteliğine gölge düşürür. Bu belgeye tutanak yerine tersimat demek, olsa olsa dil ve kulak alışkanlığından başka birşey değildir. Gerçekten, değerli Usta-

damızın da belirttikleri gibi, önemli olan sözcükler değil, onların altında yatan anlamlardır. Sözcüğün önemi yoksa, neden Türkçesi değil de Arapçası?

Türk dili yüzyıllarca ihmal edilmiş ve öz dilimizin yerine, Arapça ve Farsça ve de bunların karışımı olan Osmanlıca tamamen hakim olmuştur.

Atatürk, dil konusundaki bu yanlış gidişi de isabetli görmüş ve Türkçe'nin kişilikli ve zengin bir dil haline getirilmesini amaçlayan girişimleri bizzat başlatmıştır. Türk dilinin yabancı sözcüklerden arındırılması, O'nun Devrimleri içinde önemli bir yer almıştır. Aydın ve özgür kişilerin yer aldığı masonlukta, Türkçe'nin özellikle kullanılması, bir çeşit yurttaşlık görevi sayılmalıdır. Bir masonun bunu bilmezden gelmesi ve dış alemdaki tartışmalara kayıtsız kalması mümkün değildir.

Bizden önceki kuşakların izinde yürüyerek, Türk dilinin gelişmelerini olabildiği ölçüde ritüellerimize yansıtmak suretiyle, Türk Masonluğunu yabancı dillerin tutsağı olmaktan da kurtarmış oluruz.

Darısı öteki sözcüklerin başına diyerek, 'Tutanak'ı benimseyelim. Ardından da, Masonluğun Türkiye'de daha iyi ve kolay anlaşılmasını, daha genç kuşaklara ulaşmasını sağlamak üzere, Türkçe sözcükleri ritüellerimize olabildiğince aktaralım.

MASONLUKTA TEMEL TAŞLAR

MASONLUK ve HAFIZLIK

Raşid TEMEL

Hafızın lügatteki tarifi 1) Kuranı bütünüyle ezberlemiş kimse. 2) Okuyarak öğrenilecek şeyleri tekrar tekrar okuyan, çok çalışan kimse. 3) Argo: Aptal. 4) Birşeyi anlamadan ezberleyen.

1) Kuranı bütünüyle ezberlemiş kimselere saygı duyarım. Yetenekli olduklarına inanırım. Bu işi herkesin yapamayacağını sanırım. Onlar konumuz dışındadır.

2) Masonluk operatif sanattan spekülatif bir bilime dönüştüğüne göre, bu bilimi kavrayabilmek için öğrenilecekleri tekrar tekrar okuyarak çalışmak tek çare yoldur. Bunun Masonluğa da büyük yararları vardır.

3) Argo: Aptal. Bu da konumuz dışındadır. İçimizde böyleleri olduğuna inanmıyorum.

4) Bir şeyi anlamadan ezberleyenlere gelince, işte Masonluk için en büyük tehlike buradadır. İnsanların en büyük düşmanı ihtiras, taassup ve cehalettir. Cehalet de bunların en eskisi ve en kötüsüdür.

Atatürkün dediği gibi: " Biz cahil dediğimiz zaman, okulda okumamışları kastetmiyoruz. Kastettiğimiz bilim ve hakikat bilmemektir. Yoksa okumuş olanlardan cahiller çıkabileceği gibi, okumamışlar içinden de bilimi ve hakikati görenler çıkmıştır."

En güzel şey fazilet, en kolay şey nasihat, en güç şeyin de kendini bilmek olduğunu hiçbir zaman aklımızdan çıkarmayalım. Kendimizi bilelim. Masonluğun hafızlık olmadığını ve birşeyi neden yaptığımızı düşünmemiz icabettiğini hatırlayalım. Yapılacak işleri de bilen kardeşlerimize bırakalım ve onların yapacakları doğru işlere engel olmayalım. Kendimize de hafız dedirtmeyelim.

Bu sözlerden tutuculuğa karşı olmak, veya Masonlukta yenilikler icad etmek gibi anlamlar çıkarılmamalıdır. Masonluk eskidir, ama verdiği derslerden daha modern birşey yoktur.

ÇAĞDAŞ OPERATİF MASONLUK

H.Tamer AYAN

1717 yılında Londra Büyük Locasının kurulması, operatif ve spekülâtif evreler arasında dönüm noktasıdır. Spekülâtif yeniden yapılaşma ile operatifler, etkinliklerini gö-reli yitirmiş, yerlerini spekülâtiflere bırakarak, Masonik sahneden çekilmişlerdir. Aca-ba, operatiflerin şimdiki durumları nedir?

Operatif Masonların örgütlü olarak varlıklarını korudukları ülke, İngilteredir. Üyeleri spekülâtiflerden oluşmakla birlikte, eski Hürmason Gild'lerinin gele-neklerini izleyen Operatif Localar çalışmalarını günümüzde de sürdürmektedir. Yönetim merkezi Londrada olan bu çağdaş operatif Masonluk örgütü; 2'si Lond-rada ve 8'i bölgelerde, 10 ayrı Meclis halinde çalışmaktadır. Örgütün tam adı, "Hürmasonlar, Masonlar, Duvarcılar, Çatıcılar, Yolcular, Kaldırmacılar, Si-vacılar, Tuğlacılar Muhterem Derneği" dir. Dernek tüzüğünde, 1913 yılında Thomass Carr tarafından Channel Row Meclisi adıyla kurulduğu yazılıdır; an-cak, köklerinin York Masonluğu dönemine kadar eskilere indiğine inanılmakta-dır.

Operatif Mason Derneği, 7° den 1° ye inerek çalışan, 7 dereceden oluşur. Bu dereceler: 1° Ahitli Çırak, 2° Kalfa, 3° Taşçı Baş Kalfası, 4° Duvarcı Baş Kalfa-sı, 5° Nezaretçi, 6° İcazetli Mason Üstadı, 7° İcazetli Büyük Mason Üstadları (üç kişi) dir. Derneğe üyelik için, ayrı ayrı, iyi durumda, Üstad Mason, Mark Ma-son Üstadı, Royal Arch Kompanyonu olmak gerekir. Üyeler 5° ye kadar ilerleyebi-lir, 6° için sembolik ve Mark Masonluğunda isad edilmiş Üst. Muh. olmak koşulu aranır. Ahitli Çırak, ergin yaşta ve hür olduğunu belirten başvuruda bulunur, Te-mel Harcı ödentisini verir, Nemrut Andı içerek Ahitname ile derneğe bağlanır, Ham Taş'la çalışır, yeterliğini kanıtladıktan sonra Ahit bağından Azat edilir. Kal-fa, Küp Taş'ı cilalar, avadanlıkları ve Mesleğin geleneklerini öğrenir. Taşçı Baş Kalfası, Mark Man'e benzer şekilde, yapı taşlarının kalite kontrolü ile görevlidir. Duvarcı Baş Kalfası, Mark Master gibi, iş yerine törenle alınır, yeterliği onarak adı deftere kaydedilir. Nezaretçi, gereken teknik sınavı başardıktan sonra, yü-kümlülükleri ve özel Markası verilen uzmandır. İcazetli Mason Üstadı, operatif

öğretilelerle mükemmel **Köşe Taşı** olmaya erişmiş yöneticidir. **Son 7° de, İcâzetli Büyük Mason Üstadları** üç kişidir; birinci, **Kral Süleymanı**; ikinci, **Kral Hiramı** temsil eder ve görevleri ömür boyu sürer; üçüncü her yıl Ekim ayında ritüel olarak ölür ve yeni seçilen tahta geçirilir. Derecenin öğretisi, derneğin ezoterik yönü, sembolleri, ünlü 3-4-5 kura'ı ve **EN YÜCE** üzerinde yoğunlaşır.

Operatiflerin bijuları, değişik şablon ve gönye çeşitlerinden oluşur; 1°-4° arasında ince, 5°-7° arasında kalın mavi kordona takılır. 1° de biju yoktur; 2° de Bronz Gönye Şablonu, 3° de Bronz Taşçı Şablonu, 4° de Bronz Köşe Taşı Şablonu, 5° de Gümüş Köşe Gönyesi Şablonu, 6° de Gümüş Gönye ve 7° de Altın Gönye'dir.

Operatiflerin, 1° ile 4° arasındaki çalışma birimlerine Meclis denir ve her derece için ayrı bir Loca'dan oluşur. **Büyük Meclis**, 5° **Menaşım Locası** ve 6° **Harodim Locası**'ndan meydana gelir. Meclisin ve Büyük Meclisin başkanları, İcâzetli Büyük Mason Üstadlarının yerel temsilcisi olan ve özel yetkiyle atanan, Birinci İcâzetli Mason Üstadı derecesindeki **Büyük Mason Üstadları Vekili**'dir. Son 7°'yi, bizzat, **İcâzetli Büyük Üstadlar** yönetir.

Operatiflerin günümüzde kullandıkları ritüeli, Hür Masonlar Şirketinin Kâtibi **Robert Padgett** 1663 yılında yazmıştır. Spekülatif ritüele göre, biçim olarak eski, kapsam yönünden daha yoğundur; içerdği operatif öğelerin ancak bazı izleri spekülatif ritüellere yansıyabilmiştir. 1717 öncesi bütün Localarda, 1717-23 geçiş dönemi operatif ve operatif-spekülatif karma localarda, bu **Operatif Ritüel** kullanılmıştır. 1723 **Yasa Kitabı** için önemli bir kaynak da aynı **Operatif Ritüel**'dir. Çünkü, **Yasa Kitabı** ile **Operatif Ritüel** arasındaki büyük benzerlikler, 1723 tarihli **Yasa kitabı** için 1663 tarihli **Operatif Ritüel**'den yararlanıldığını kanıtlamaktadır. Kaldı ki, **Yasa Kitabı**nın yazarı **James Anderson** da operatif kökenlidir; 1710'da **Aziz Pol Operatif Locası**'nda **Vaiz** olmuş; ancak, 7°'ye yükselmeden, 1715'de **Locasından çıkarılmıştır**. Sonra, spekülatif girişimlerinde aktif rol almış, 1717'de **Büyük Loca** için çaba harcamış, **Büyük II. Nazır** olmuş, ilk iki **Yasa Kitabına** büyük emeği geçmiştir. Operatif ve spekülatif karışımında oluşan ilk **Büyük Locanın**, **Büyük Üstadı** ile bir **Nazırı** da operatiftir. Bu nedenle **Büyük Locanın** açılışı, **Masonluğun** canlanması değil; olsa olsa, **yeniden yapılanması** olarak düşünülmelidir.

Operatifler, yeniden yapılanma sürecinde, saf ve eski **Masonluğun** özelliklerinden bazılarının alınmamış veya değiştirilmiş olduğundan yakınılar **Örneğin**, **Çıracık ve Kalfa** derecelerine **Üstad** derecesinin eklenmesiyle, tek **Üstadı** hiyerarşik piramit bozulmuş; üst yönetimde, **Üç Büyük Üstad** yerine **Bir Büyük Üstad** kabul edilmiş; 7° den 1°'ye doğru inerek çalışma yöntemi değiştirilmiştir. Bunların sebebi olarak, **Anderson'un** 7°'yi almadan çıkarılması nedeniyle, **Masonluğun** asıl yöntemlerini ve özelliklerini bilememesi gösterilmektedir. Hatta, bir "**Kay-**

bolma Lejandı" ile aktarılmadan geçirilen **Masonluk Sırları** da, bu savın ilginç bir kanıtıdır. **Spekülatifler**, **operatiflerin Üç Yönetici Üstadı'na** karşılık, **Bir Yönetici Üstad** kabul ederek, **Masonluk Sırlarının** açıklanamamasına çözüm de bulmuşlardır. Çünkü **Üç Yönetici Üstad** olması halinde, birinin ölmesiyle, **Masonluk Sırları** kaybolmuş sayılamayacak ve **spekülatif Masonlar** sonuç alınmayacağını önceden bildikleri **umutsuz** aramalara girişmeyeceklerdi. Nitekim, asgari 400 yıllık operatif dönemde hiçbir **Masonluk Sırrı** aranmamış ve bunlar, **ustadan çırağa**, **kuşaktan kuşağa** aktarılarak, **spekülatif dönemin** başına kadar ulaşmıştır. Günümüzdeyse, **Masonluğun Üç Dinsel Erdemi'nden** ikincisi **Umut**'la, kaybolan **Masonluk Sırlarının Umutsuzca** aranması eylemi, **Aklı ve Olumlu Bilimi** rehbe alan **Masonluk** için, ikilemdir.

Operatif görevlilerin, çalışma vakitlerini belirlemek için, **Localardaki yerleri** değişiktir. **Üç Yönetici Üstad**, güneşin doğuşu için, batıda; **I. Nazır** güneşin batışı için, doğuda; **II. Nazır**, öğle vakti için, kuzeyde oturmaktadır. Oysa **spekülatiflerde**, **Üst. Muh.**, güneşin doğuşunu temsilen, doğuda; **I. Nazır**, güneşin batışı için, batıda; **II. Nazır**, öğle vakti (ve gece yarısı) için, güneyde oturur. Acaba bu değişikliğin sebebi, operatiflerin güneş doğarken işe başlamaları, öğle vakti dinlenmeleri, güneş batınca işi bırakmalarına karşın; **spekülatiflerin**, öğle vakti çalışmaya başlayıp, güneş batınca (veya tam gece yarısında) çalışmaya son vermeleri ile açıklanabilir mi? Eğer böyleyse, **Locanın** tam kapanış vakti, **I. Nazır'ın** belirttiği güneşin batışı mı; yoksa, **II. Nazır'ın** saptadığı tam gece yarısı mı sayılacaktır? **Güneşin** doğuşunu izleyebilecek konumdaki görevli **I. Nazır** olmasına karşın, bu görev verilmemiştir; doğudaki **Üst. Muh.** veya **Önceki Üst. Muh.**'in bu gözlemi yapabilmesi olanaksızdır. Oysa, güneşin batışını gözleyebilecekler **Üst. Muh.** veya **Önceki Üst. Muh.** olmasına rağmen gözlemle görevli değildir; görevlendirilen **I. Nazır'ın**, arkasından batan güneşi görmesi olanaksızdır. **II. Nazır'ın**, güneşin tepe noktasında olduğunu kestirebileceği en elverişli gözlem yeri, bakış yönü ve açısı olarak, aydınlık güneyden çok, karanlık kuzeydir; diğer taraftan, **II. Nazır'ın** her iki konumda da, saate bakmadan, gözlemsel olarak gece yarısını saptayabilmesi olanaksızdır. Bunlar, **spekülatif ritüelin** çelişkileridir.

Spekülatif Masonik yapılanma sürecinde, bu örneklerle benzer, bazı operatif öğelerin alınmaması veya değiştirilmesi, günümüz ritüellerindeki ikilem, çelişki ve belirsizliklerin kaynağı olmuştur. Acaba bu arada, bazı önemli operatif öğeler ve kavramlar da tümüyle kaybolmuş mudur?

Günümüzde varlıklarını etkin biçimde sürdüren çağdaş operatif **Masonlara** örnek olarak, **İngilteredeki Operatif Mason Derneği**, saf ve eski **Masonluk** tarihine, ritüeline ve öğretilerine ilgi duyan meraklı **Kardeşler** için, özgün bir araştırma konusudur.

(Dergimizin 29'uncu sayısının "Masonların Dünyasından" bölümünde, Pek Muh. Suat Ağagil K.'in oğlu Mehmet Ağagil K. ile Seher Hemşirenin, 17 Kasım 1990 tarihinde Kardeşlik Muh. E.'sında kılınan Masonik Nikâh Törenini aktarmıştık. Aşağıda, damadın annesi, Meliha Hemşirenin, töreni takip eden yemekte yaptığı konuşmayı bulacaksınız.)

BEYAZ ELDİVENLER

Meliha AĞAGİL

Üstadı Muhterem, Sevgili Hemşirelerim ve Kardeşlerim.

Hemşirelere açık toplantılarınızda aranızda çok bulundum. Ama bu geceki beraberliğimizin anısı, bende daima canlı ve sıcak kalacak. Bu yüzden söz aldım.

Halbuki topluluk karşısında, hele böylesine seçilmiş, ulvi görevler uğruna çalışan bir topluluğun içerisinde konuşmaya alışık değilim. Kusurlarımı bağışlıyacağınızdan emin olarak, sözlerime başlamak istiyorum.

Ben, hem bir mason eşi, hem bir mason kardeşi ve hem de bir mason annesi olarak aranızda bulunuyorum. Bunun için kendimi, masonluğa daha yakın görüyorum.

Eşimin mason oluşundan sonra edindiğim bilgilere göre; masonların yüce bir ahlak görüşünü savunduklarını ve yaşamları boyunca sevginin, noktası belli olmayan zirvesine ulaşabilmek için, sonsuz bir gayret içerisinde olduklarını öğrendim.

Bir mason kardeşimizin söylediği ve benim pek benimsediğim bu masonik sevginin tarifini ve ilkelerini, muhakkak ki hepiniz biliyorsunuz. Fakat bir defa daha tekrarlamayı, yeni kardeşlerimiz için uygun gördüm. Bir mason:

-Ülkesine ve ailesine bağlı kalmayı,

-İnsanlar arasında dil, din ve ırk ayrımı gözetmemeyi,

-Hoş görülü ve sevecen olmayı,

-Disiplinli, olmayı,

-Düşüncelerini; her hangi bir etki altında kalmadan, özgürce dile getirmeyi,

-Kardeşlerine ve tüm insanlara yararlı olmaya çalışan birisi olmayı, öğrenmelidir.

Eşim mason olduğu zaman, sevinçliydim, heyecanlıydım, gururluydum. Kardeşimin mason oluşunda

ise, masonik kardeşliğimiz, kan bağı-
lığımızı sanki pekiştiriyor, güçlendi-
riyordu. Bu yüzden yine mutluy-
dum.

Fakat; oğlumun tekris töreni ge-
cesinde, kendimi, annelerin en yücesi,
en erişilmezi gibi hissediyordum.

Eşim mason olduğu gece; bütün
sevgili hemşirelerimin bildiği gibi;
ben de bir çift beyaz eldiven almıştım.
Masonlar, bu eldiveni, eşlerine, anne-
lerine, kız kardeşlerine veya en çok
saygı duydukları bir kadına verirler-
miş. Ve bu eldiven, bir masonun, elle-
rinin daima temiz kalmasının, ve bir
masonun, asla kirli işlere karışmama-
sı lazım geldiğinin sembolü imiş.

İşte, oğlum, kendisine verilen,
duygu dolu, anlamı çok derin bu eldi-
venleri bana getirmişti... Kutsal bir
varlığa el uzatırcasına onları alırken,
kendisine şunları söylemiştim:

"Oğlum, bunları senden, geçici
olarak kabul ediyorum. İnşallah en kı-
sa zamanda; bu eldivenlerin ifade et-
tiği manayı müdrik, ve onlar kadar tem-
muz duyular taşıyan bir eş seçinceye
kadar saklayacağım." ... Çok şükür oğ-
lum bu yolda bizi fazla bekletmedi...

Bu güne ulaştığımız için çok mut-
luyuz. Çünkü ailemizin yeni ferdi, oğ-
lumuzun sevgili eşi ve bizim de her
yönü ile çok değerli, Seher kızımız
var.

Her anne baba gibi, biz de çocuk-
larımızı özenle yetiştirirken, görevle-

rimizi eksiksiz yapma çabasını göster-
dik. Bu çabalarımız sırasında belki,
bazı zorluklarla da karşılaşmış olabili-
riz. Ama, onların küçücük mutluluk-
ları bile, her fedakârlığın üzerindeydi.
Kaldı ki, bu gizemli atmosfer içerisin-
de, olağanüstü mutluluk tablosu kar-
şısında, fedakârlık sözü edilebilir mi?
Hayatlarının dönüm noktası olarak
nitelendireceğim bu noktada, bizlere,
erişilmez coşkular ve övünç dolu duy-
gular vermeleri, en büyük emek ve
emellerimizin karşılığını kanıtlamış
olmuyor mu?

Sevgili Kardeşlerim, şimdi ben,
bir görevi ve sözümü yerine getirmek
istiyorum.

Oğlumdan geçici olarak aldığım
ve saklayacağımı vaad ettiğim, dü-
rüstlüğün ve temizliğin simgesi olan
bu emaneti, huzurlarınızda, Muhte-
rem Üstadımın izniyle, eldivenlerin
GERÇEK sahibi, kızım Seher'e ver-
mek istiyorum.

Beni dinlemek lütfunda bulun-
duğunuzdan dolayı teşekkürlerimle
en içten saygılarımla sunar, sağlık ve
mutluluklarla hepinize bereket dolu
bir ömür dilerim.

OSMANLILARDA

MASONLUĞA AİT İLK KAYITLAR (16)

ESRAR-I FARMASON

(Devam)

Suha UMUR

Maksadım cemiyet-i mezkûreyi tezyif etmek (küçük düşürmek, alay etmek, olmayıp fakat azazının iddialarına göre alelûmum erbab-ı ihtiyacıane etmek şöyle dursun vezaif-i beşeriyeyi ifâ ile nizamat ve adat-ı belediye tevfikan hareketten ictinab ve hatta karındaş tabir ettikleri hemcinslerine bile muavenet-i lâzîminin icrasında ictinab etmekte olduklarını tesbit etmekten ibarettir. Yoksa cemiyet-i mezkûrenin aleyhinde bulunacak olsam müstenid olduğu esasın ne derece zayıf olduğunu delail-i kaviye (kuvvetli delillerle) ile isbata muktedir olduğum gibi istihza yoluna sapsam olsam dahî kemal-i suhûletle (büyük kolaylıkla) tezyife muktedir olduğum erbab-ı vukuf indinde umur-u müsellemedendir.

Bâlada beyan olunduğu vech üzere maksadım cemiyet-i mezkûrenin itikadât ve muamelâtını red ve cerh etmek olmayıp ancak hakikat-i hâli meydana çıkarmaktır, tâ ki hem münkirler, yani cemiyet-i mezkûreye henüz dahil olmayanlar cemiyet tarafından verilen ziyafetin sonu ye's ve nedâmet olduğunu bilsin ve hem de mahrem-i esrar olan karındaşlar cemiyet-i mezkûre tarafından izhar-ı muavenet olmak ümidinde bulunmasın.

Münkirlere derk ve tefhim etmek isterim ki farmasonların iddia ettikleri uhuvvet ve muhabbet, mümteni-ül-vuku' (mümkün olmayan) ve şâyân-ı istihza (alay edilecek) bir dua-yı bâıldır. Mahrem-i esrar olanlara bildirmek isterim ki farmasonların zehâb ve itikadı (düşünce ve inanışlar) akl-ı beşerin (insan aklının) kâffe-i sehviyyat hatâiyyatını câmi (bütün hata ve yanlışlarını toplayan) bir mezheb-i âcibirdir.

İfâdat-ı meşrûhaya (açıklananlara) bakılıp ta mezheb-i mezkûrun aleyhinde yazmak arzusunda bulunduğum hâtıra gelmesin, çünkü zikri sebkât ettiği vechile (bahsedildiği gibi)maksadım cemiyet-i mezkûreyi red ve cerh etmek olmayıp ancak ziya-ı şemsin (güneş ışığının) tesiri pek müşkil olan farmason diyarının cehâlet-i muzlimesini (karanlık cahilliğini) şem'-i hakikatle tenvir etmek (hakikat mumu ile aydınlatmak) ve bu suretle farmasonluğa müteallik ne kadar esrar ve muamelât var ise bunlardan münkir için zerre kadar bir faidenin husul-pezir olması daire-i imkândan hâriç olduğunu ve mahrem-i esrar olanların loncada müşahade ettikleri muamelât-ı âdiye içinde şâyan-ı ehemmiyet bir şey olduğunu derk ve tefhin etmekten (anlatmaktan) ibarettir.

Filhakika bir şahıs farmason cemiyetine dahil olup ta fazla bir ilim ve mârifet tahsil edemediği gibi ebnâyı cinsine (insanlara) dahî bir günâ muavenet icrasına (yardım etmeğe) kudret-yâb olamayacağı (gücü yetemeyeceği) münkire tefhim olunur ise (mason olmayanlara anlatılırsa), kendisi ömrü oldukça her ne vakit ihtiyaç hisseder ise muavenet-i lâzıme mazhar olacağı zu'miyle (batıl zan) farmason cemiyetine dahil olup ta muahharen (sonradan) yes-i şedid ve keder-i medîde giriftâr (şiddetli üzüntü ve büyük kedere yakalanmış)olmaktan kurtarılma mı? Münkir, farmasonluk tâbir olunan şu çıkmaz sokağa sapmazdan evvel bunun hakikat-i hâli kendisine bildirilip de vadi-i dalâlete seyrü hareketten men'edilmiş olsa (yanlış yola sarması önlenmi olsa) bu suretle bizzat kendisine ve bilvâsıta cemiyet-i beşeriyeye büyük bir hizmet edilmiş olmaz mı? Bunu kim inkâr edebilir?

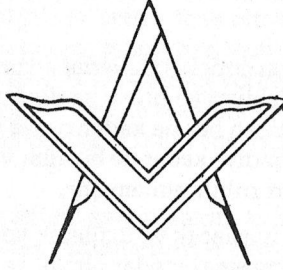
Tevsi-i daire-i mâlûmat etmek (bilgilerini arttırmak) arzusunda bulunan kimler ise bunlar, edebiyat ve ulûm ve fûnûna sarf-ı zihin etsinler. Fransadaki farmason cemiyeti her ne kadar riayet ve hürmete şâyeste ise de bu cemiyetin içinden şimdiye kadar ne bir âlim ve ne de sahib-i mürüvvet ve merhamet bir adam zuhûr etmemiştir.

Garib ve cayi teessüf (şaşılacak ve üzülecek yer) şurasıdır ki ulûm ve fûnûnun intişarına (yayılmasına) medar olmak ve gerek erbab-ı ihtiyacıane etmek (ihtiyacı olana yardım etmek) üzere Avrupa'nın her bir tarafında şimdiye kadar teşekkül eden müteaddid cemiyetlerin avâm-ı nâsa (herkese) hiç olmaz ise kendi âzâlarına az ve çok nef'(menfaat) ve faidesi oldu-

ğu halde farmason cemiyetinin alelûmum cemiyet-i beşeriye ile millet ve devlete şöyle dursun avâm- nâsa ve hatta kendi âzâlarına bile faidesi yoktur.

Bu asırda herkes sa'y (çalışma) ve gayretle tahsil-i ilim ve mârifet etmekte olduğu halde farmason cemiyeti güya Çin memâlikini (memleketlerini) ihâta eden (kuşatan) meşhur kale duvarına müşabih (benzeyen) üç kat duvar ile muhat (çevrilmiş) bir şehirde iskân etmekle ahval-i âlemden ve terakkiyat-ı eslaftan ahlâfa (eskilerden yenilere) intikal eden bir takım tasavvurat-ı bâtıla ve tahayyülat-ı garîbenin (bâtıl düşünceler ve acaip hayallerin) zirk ve tefekkürüyle imrar-ı vakit ederek (vakit geçirerek), mukteza-yı vakit üzere (zamanın icab etirdiği gibi) hareket etmez.

Hulâsa-i kelâm Roma devletinin zaman-ı cumhuriyetinde berhayat olan "Çiçeron" nam hatib-i meşhûrun, zamanındaki kâhinler hakkında söylediği kelâmı biz dahî zamanımızdaki farmasonlar hakkında sarf edip diyebiliriz ki farmasonların rüesası (başkanları) zehablarının za'f ve butlânını (fikirlerinin zayıflığını ve bâtıl olduğunu) bildikleri halde bunun sevap ve muhassehatından (doğruluk ve faydasından) bahs ettikçe gülmek sizin yekdiğerinin yüzüne nasıl bakabilirler?

AVUSTURYA'DAN MASONİK NOTLAR

Yük. Müh. Melih SARTER
Avusturya B.L.'si Dostluk Kefili

Viyana vadisinde çalışan "Zu den Sieben Himmeln" Muh. Locasının çalışmalarına 31 Ocak 1991 tarihinde katıldım. Avusturyanın Dostluk Kefili olduğum için Locaya sonuncu olarak, takdim edilerek alındım ve doğuda Üs. Muh.' in soluna oturtuldum. Ezber olarak yapılan açılışın bize göre en önemli farkı, sütunlardaki ışıkların elektrik yerine doğudan alınan mum ışığı ile aydınlatılması. Bu da çalışmalara başka bir güzellik ve kutsiyet katıyor.

Locada evvela, değiştirilen Loca dahili nizamnamesi oylandı. En önemli maddesi de, bundan böyle Müzik Görevlisi Kardeşin resmen envara dahil edilmesi maddesi idi. Bunun nedeni olarak da; loca çalışmalarında çok önem verilen müziğin daha ahenkli ve güzel yapılabilmesi gösteriliyordu.

Yeni seçilen Büyük Üstadın seçilme yöntemi hakkında verilen izahata göre : Tüm Avusturya Localarının Üs. Muh.'leri toplanmış ve aralarından yedi Üs. Muh. seçilmiş. Bu yedi Kardeş, üç namzet arasından Avusturya Büyük Locası yeni Bü. Üstadını seçecekmış.

Gündemin ikinci maddesi, 1995 yılında yapılacak olan Viyana /Budapeşte Dünya Fuarı çalışmaları idi.

Tahmin edilebileceği gibi, hazırlık çalışmaları muazzam bir mesai, aşılması güç bir yazışma ve bürokratik engelleri aşma beceriğini gerektiriyor. Bu çalışmalarını üstlenmiş bulunanlar Mason idiler. Dolayısıyla ilk yaptıkları çalışma, temas edecekleri makam, daire, veya şirketlerin içinde mevcut Kardeşleri tespit etmek olmuş. Ondan sonra da işler yıldırım hızı ile gelişmeğe başlamış. Günlerce sürmesi normal olan işlerin birkaç saatte ve aynı günde halledilmesi de herkesi hayrete düşürmüştü. Bu durum, gerek Avusturya, gerekse yeniden teşkilatlanmakta olan Macaristan için geçerli.

Zannedirim, herhangi bir yorum yapmaktansa durumu anlatmak yeterlidir.

KIDEMLİ KARDEŞLERİMİZ:

HALİM ARIKSOY

Yük. Müh. Mim. Bülent ÇETİNOR

HALİM ARIKSOY kardeşimiz 1954 yılında İzmir'de NUR Muhterem locasında camiamıza katılmıştır. Bir yıl sonra da İRFAN Muhterem locasının kurucuları arasına girmiş ve 1957 yılında yeni locasında Üstad olmuştur.

Aynı yıl Samsun'a memuriyet dolayısıyla tayin olan kardeşimiz 1966 yılına kadar orada Mason Locası olmamasına rağmen bir Mason gibi çalışarak Amerikalı görevlilerle -BLACK SEA BUILDERS CLUB- adını verdikleri bir topluluk kurarak her hafta toplantılar düzenlemişlerdir. 8 yıl çevrede sosyal yardımlaşmalarda öncülük ederek, 20 den fazla okula yardım sağlayıp hizmet vermişlerdir. Bir Mason hüviyetinde sosyal çabalarını sürdüren kardeşimiz ayrıca Loca açma çabalarında da bulunmuşsa da, 1966 yılında, Samsun'dan ayrıldığı için ve başka bir kardeşimiz de olmadığından Samsun Locasını açma görevi yerine getirilememiştir.

İşi dolayısıyla 1966 yılında Yarımca'ya tayin edilen HALİM ARIKSOY kardeşimiz AHENK Muh. Locasına tebenni ederek çalışmalarını oradan eksiksiz olarak sürdürmüştür.

Mason camiası içinde devamlı hizmet vermek ve aşamalarda bulunmak yaradılışında olan kardeşimiz, 1971 yılında bu sefer ÜÇİŞİK Muhterem locasının kurucuları arasında yer almıştır. Yeni locasının kardeşleriyle Karamürsel'deki Amerikalı Mason kardeşleri arasında bağlantılar kurarak, Türk Masonluğuna yeni kardeşler kazandırmıştır.

P. Sayın Bü. üstad Hayrullah ÖRS kardeşimizin emirleriyle ve kendilerinin de katılmasıyla Yarımca'da resmi toplantılar düzenlemiştir. O zamanki Bü. Sekreter Nafiz EKEMEN K. ile bazı Bü. Loca görevlileri ve Freedom Muh. Locası kardeşleri, ilk defa olarak, İstanbul dışındaki bu resmi celselere katılmışlardır.

HALİM ARIKSOY kardeşimizin masonik çalışmaları denizler aşırı memleketlerde de kendisini gösterir. Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonları Büyük Lo-

casının 24.01. 1972 gün ve 6404 sayılı emirleri ile Avustralya Victoria Büyük Locasının, Büyük Locamız neznindeki **Büyük Temsilci ve Dostluk Kefili** görevine tayin edilerek oradaki kardeşlerimizle çok samimi ve sıcak ilgilerin başlangıcını sağlamıştır. Halen de bu görevini sürdürmektedir. 1988 yılındaki Victoria Büyük Locasının 100'ncü yıl kutlama merasimlerine katıldığımız günlerde bu görevinin etkilerini heyet halinde görmüştük.

Kardeşimizi, tecrübeleri sonunda 1975 yılında BAŞAK Muh. Locasının kurucuları arasında görüyoruz. Her 3 locasında da hemen bütün görevleri üstlenen HALİM ARIKSOY Kardeşimiz, 1978 yılında kurucuları arasında bulunduğu BAŞAK Muh. Locasının Üs. Muh.'liğine seçilmiştir. Pek az Mason kardeşimize nasip olan bir görevi de bu arada üstlenmek zevkine vararak, oğlu TAYFUN'u tekris edip bir kere daha bağrına basmıştır, bu sefer kardeşi olarak...36 yılını bu camiaya veren HALİM ARIKSOY kardeşimiz halen 1991-1992 dönemi Bü. Loca delegesi olarak BAŞAK Muh. Locası Kardeşleri tarafından seçilip görevlendirilmiştir.

16 Aralık 1990 Pazar günü BAŞAK Muh. Locası, Kardeşimiz için Bü. Loca salonlarında, bir kadirşinaslık örneği olarak, güzel bir tören düzenlemişti. Üs. Muh.'leri ÖZGÜR POLVAN Kardeşimiz, bizleri ve hemşirelerimizi de bu anlamlı törene ve akşam yemeğine davet etmişti. Sezgi-Hakan TEZONAR Kardeşin piano resitalini zevkle izledik. BAŞAK Locası Üs. Muh.' i, envarı ve Kardeşlerinin, Masonluğa 36 yıl hizmet etmiş bir kardeşimiz için ne kadar içten bir merasim düzenlediğini hayranlıkla gördüm o akşam. Benim de takdir edip sevdiğim Muh. HALİM ARIKSOY Kardeş hakkında konuşulanları, davranışları, verilen armağanları duygulanarak izledim. Hele TAYFUN ARIKSOY Kardeşin babası hakkında yaptığı konuşma, hepimizi etkiledi, güzel düşüncelere yöneltti...

Türk Masonları arasında Mason olarak uzun yıllar hizmet etmiş, kardeşlerine güzel örnek olmuş daha nice değerli kardeşlerimiz var... Fırsat buldukça burada hepsini tek tek hatırlayıp tanıtmak isterim.

Bu değerli Kardeşlerimden biri olan HALİM ARIKSOY'a daha nice böyle güzel yıllar diler, kendisini, ailesini ve Kardeşlerimi kutlarım.

MASONLARLA

(devrik cümleli)

BİR SÖYLEŞİ

Yük. Mim. Ercümen BİGAT

Bu yazı, ne bir felsefe araştırması, ne bir kitabın tetkiki ve ne de bir takım filozofların, sosyologların düşünceleridir.

Birlikte yaşadığımız insanlar arasındaki pratik ve uygulamalı yaşamın, kırıntılar halinde önümüze serilmesidir. İnsan ilişkisi ve düşünüşünün çok defa bir birlerine ters düşüğünü pratik yaşamımızda görmüş olabilmem beni bu düşünüş seli- ne kaptırdı, sürükledi.

Tüm bu ters, ya da tersine düşünüşleri hoşgörü ile karşılayacağımızı umut eder ve dilerim.

Toplum halinde yaşayan insanlar bazen birbirlerini sevmişler, bazen birbirle- rini aldatmışlar, aldanmışlar, kaçmışlar, kovalamışlar bazen kendilerini haklı bul- mışlar, bazen hak vermişler, bazen kırmışlar, kırılmışlardır. Genellikle olayları kendilerine yormak isteyen insanlar diğerlerinin haklarını bazen teslim etmiş- lerdir.

İşte bu kargaşalık içinde olsa bile, birlikte yaşamaya zorunludur insanlar. İn- sanlar bilebildikleri şu dünyanın dar sokaklarında, geniş caddelerinde, çayırıların- da, taşlarında yürürler ya da gezerler arzu ettikleri ya da etmedikleri yönlerde.

Beklerler bir kuyrukta binecekleri araçları

Kimi sakindir, Kimi sabırsız, Kimi mutludur, Kimi mutsuz,

Şehirler temiz havalı ya da kirli havalı olsa da yaşarlar orada, isteyerek ya da istemeyerek.

Bağlıdır bu dünyaya ve bu yaşama . Temiz havada koyunları otlatan çoban çok defa eder şikâyet yalnızlığından,

Kirli havalı şehirdeki insan, arar o uçsuz bucaksız yeşillikleri, akan suları. Bir anıdır dağlar, ormanlar ruhlarında. O düşünür çobanı hürriyetiyle birlikte, o çoban ki yalnızdır, umutsuzdur, özlemi çekilen o diyarlarda.

Çoban, arzular kalabalığı, yoktur yalnızlıktan başka yoldaşı. O ister şehirler- deki kalabalığı, öteki ister kurtulmak şehirlerden. Çok rastlamışımдыr aynı sözden

aynı fikirden birbirine zıt sonuçlar çıkarıldığına, çok görmüştümdür canım denince canın çıksın anlayışında olanı. Kimi zengindir ama korkar harcamaktan, kimi fakirdir zevk alır harcamaktan. Sağlıklı, mutlu olur bir tebessümden; hasta, tebessümü alay zanneder kendinle,

Hedbin, yaşar yalnız kendi için; habersizdir hastanın yoksulun derdinden

Çalar telefon acı acı... alo, falancıyı istiyorum der, sormadan karşısına çıkan, yanlış çıkınca suçlar, azarlar cevap vereni.

Çevirirsin kadranı dikkatle, çıkar karşına bir tanımadığın, dilersin özür, azarlar seni, "dikkatli ol herif!"

Sanki gelmemiş onun da başana bu yanlışlık.

Bazen çıkar karşına bir nazik, bir duyarlı; teselli eder seni, der; "gelir herkesin başına, üzülmeye kardeşim."

Belki hissetmektedir kardeşliği, içten biliyor yaradanı, inanmıştır yaradana, hissediyordur kardeşliği, iyi davranır, yardım etmek ister yanılana.

Sever tanımadığı o insanı, inanır onun da bir kardeş olduğuna,

Kardeşlik, sevgi, seni yaradan tanrı yaratmıştır diğerini.

Acırsın el ağan dilenciye, uzatırsın yardım elini. Uzaklaşınca yanından der, "kandırdım enayiye."

Gelir sana yalvarır, yakarır,

En zayıf tarafına dokunur,

Alırsın üzerine sorumluluğu, olmaya çalışırsın derdine deva,

Gördükten sonra işini, uğramaz semtine o kişi.

Kimi kaptırmıştır kendini kumar seline,

Çevirir bir takım dalavere, almak için karşısındakinin parasını. Anlayamamı-şımdır bahse girmenin, üstünlük iddiasının, eğlence, ya da zevk olmasını.

Biliyorsan doğrusunu neden kandırırsın onu?

Bu mudur insanlık, zaafından yararlanmak iddiasının.

Bence girilmemelidir bahse, iyi bilinen hususlarda.

Kabul etmekteyim ki, iyi bilinende bahse girmek, kandırmaktır karşısındakini.

Çok zaman evvel çalışıyordum bir şirkette. Sahibi bize göre yaşlı ve hayat tecrübesiyle mahmüldü. Sözlerine dikkat eder, tavırlarından ders alırdık. O sıralarda gençtim ve tecrübesiz. Vermiştim bir işçinin alacağını, şirket sahibinin öntünde. Saymadan aldı, koydu parayı cebine, gitti. Ne terbiyeli adam, ne nazik, üstelik de etmişti bana itimat.

Ben bu hayal ile ruhumun derinliklerine dalarken,
Bir ses yükseldi şirket sahibinden:

"Bu adam dürüst değil, bundan böyle iş vermiyeceksin bu münasebetsize."
Suçu: Saymadan almakmış parayı, saymadan alınan paranın altında şeytanlık yatmış.

Bu düşünüş alt üst etmişti kafamı: Aynı olayda iki ayrı düşünüş ve iki ayrı sonuç. Bir deyim vardır: Ağlamayan çocuğa meme vermezler, ne kötü deyiştir bu düşünce. Şimdiye dek kimse çıkıpta neden dememiştir;

"Çocuğunu ağlattıktan sonra,
Meme verene de denmez ana."

Niye çürütülmemiştir bu deyim? İllaki istemek mi lazım hak ettiğini? İnsanlık o değildir ki hakkının korunmasını istediğin kadar karşındakinin de hakkını koru.

Bir takım insanlar çıkmışlar, insanı tarif etmişlerdir. Bu ihtiyacın neden duyulduğunu, insanın tarifini ilk defa öğrendiğim zamandan beri anlayamamışım. Bu tarifler de genellikle hayvanlarla kıyaslanarak yapılmıştır. İnsanın insana kıyasla yapılan tarifler daha sevimlidir bence, ama her taraf bir yön için yapılmıştır.

Hepiniz bilirsiniz, tarif : Bilinmeyi ya da az bilineni anlatmak için kullanılır. Her insanın diğer insanı bilmesi gerekeceğinden ya da gerektiğinden, tarifine de ihtiyacı olmalıdır, kanısındayım. İhtiyaç hissedildiğine göre : İnsanın bilinmeyen tarafı vardır ve bu tarafı da çoktur olsa gerek.

İnsanlar ekseriye, olayın meydana geldiği ortamda, tariflerden işine geleni kullanırlar. Yaşantımda ve pratik hayatta temas halinde olduğum kimselerden, bana yapılan bazı tarifleri sizlere aktarmaya çalışacağım:

* İnsan; hakkına razı olma oranında insandır.

* Kabahatini kabul eden insan olur.

* İnsan affetmesini bilirse insandır.

* İnsan yaptığı yardımla belirir.

Yukarıdaki kısa deyimlerden görülüyor ki; tarifi yapan o esnada neyi istiyor-sa, tarifi de ona göre yapıyor demektir.

Bütün bunlardan sonra bir insan tarifi benim aklıma geliyor:

* İnsan peşin hüküm vermeyen yaratıktır.

Bu tarif klasik insan tarifine götürüyor gibi ise de, (ki o tarif hepinizin bildiği gibi insan düşünen hayvandır tarifiedir) gene biz tarifimizi bir yöne çekmiş bulunuyoruz.

Görülüyorki

İnsan; olayları arzulanacağı açıdan değerlendiren yaratıklar.

YUNUS'A ÖZENMEK

Can ARPAÇ

Delisi kötüsü pek çok olsa da

İnsanı severim candan içeri,

İnsanlık bir ıfık bulup varana

Akıl kuvvet güzellik andan içeri.

Süleyman gerçeęi görmüş aynada,

Yunus dizelere dökmüş dünyada,

Sen de yont kendini kendi çabanla,

İnsan ol aynada, hayalinden içeri.

Ben benim deme, sen sen değilsin

Bir sen vardır sende, senden içeri

Can derki insan ol Yunus misâli

İnsanlık dışta değil, "tenden içeri".

(1991 Sevgi Yılı- Yunus Yılı)

(1935'te uykuya girme döneminden evvel, İstanbul vadisinde, Kadıköy'de bir semt locasının varlığı bilinmekte idi. Şimdi, İzmir vadisinde Karşıyaka Muh.L.'sinin güzel bir teşebbüsünü öğrenmiş bulunuyoruz. Aşağıdaki mektup ve proje, bu teşebbüsü tam olarak açıklamaktadır.)

İZMİR'de SEMT LOCASI

HAYIRLI BİR TEŞEBBÜSÜN ANA HATLARI

Güres ÇARKOĞLU
Üner BİRKAN

Bir çoğunuzun hatırlayacağı gibi, üç yılı aşan bir zaman önce 14.12.1987 tarihinde, Karşıyaka'da oturmakta olan bütün kardeşlerimize bir mektup göndermiş, mektuba bir de "anket"eklemiştik.

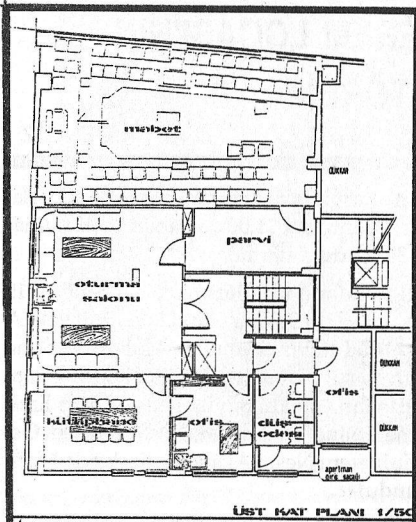
Anketi 293 Karşıyakalı kardeşimizden yalnızca 105'inin yanıtlamasına karşın bunlardan 94'ünün görüşmelerimizi paylaşımları üzerine, 30 kardeşimizle 3 Ekim 1988 tarihinde 82 numaralı Karşıyaka Muh.L.'sini kurduk. Bu gün matrikül sayımız 43'e ulaşmıştır ve iki yıllık devam ortalamız % 82'dir.

İlk mektubumuzda da belirtmeye çalıştığımız üzere, bu locayı kurmamızın asıl amacı, her geçen gün büyüyen, ulaşım ve park sorunları gün geçtikçe daha da artan İzmir'in tek merkezinde toplanmanın güçlüklerini yenebilmektir. Böylece bugün kardeşlerimizden üçte birinin yaşadığı Karşıyaka'mızda Masonik çalışmalarımızı yapabileceğimiz bir mabede ve sık sık bir araya gelebileceğimiz ya da

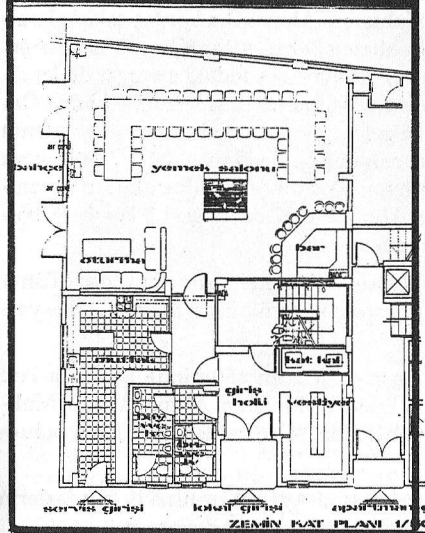
geçerken uğrayabileceğimiz sıcak bir lokale sahip olabilecek, Masonik gelişmeyi bu büyük ilçemizde daha sür'atle gerçekleştirebilecektik. Ayrıca, 10-15 yıl sonra çalışmalarımıza dar geleceği kesin olan bugünkü binamız için gerekli önlemin alınmasını şimdiden sağlamış olacaktık.

İtiraf etmeliyiz ki, kuruluş günlerimizde, bina sorunumuzu 5-10 yıldan önce gerçekleştirebileceğimizi düşünmek değil, hayal bile etmiyorduk. Şükürler olsun, bir takım mutlu rastlantılar, Karşıyaka Locasını, kuruluşunun daha ikinci yılında, inanılması güç bugünlere getirdi: 25 Aralık 1990 günü 1738 Sokağa (Fazi Bey Asfaltı) sahilten girişte 50 metre mesafede bir Loca kardeşimize ait, 1991 yılı sonuna tamamlanacak, yaklaşık 360 metre kare büyüklüğünde, arka bahçeye bakan, iki katlı bir dairenin satış sözleşmesi imzalandı.

Ödeme taahhüdümüz, inşaat sahibi kardeşlerimizin büyük anlayışı ile 1992 yılını da aşan geniş bir süreye

ÜST KAT PLANI 1/50

ZEMİN KAT PLANI 1/50

yayılmıştır. Büyük görevliler kurulu ilk aşamada 110 milyon liralık bir katkıda bulunmuş, Loca kardeşlerimizin ödeme taahhütleri ise 130 milyon liraya ulaşmıştır.

Özverinin, Masonik dayanışmanın en güzel örneklerini veren bütün kardeşlerimize minnetlerimizi sunarız. İşimizin bununla bitmediği açıktır. Şimdi binamızın kullanılabilir hale gelmesi için daha 80/100 milyon liraya daha ihtiyacımız vardır.

Bu desteği bizlerden esirgemeyeceğinize olan inancımızla, sizden, ilışikteki projeyi incelemenizi ve Karşıyakamızda böyle bir binayı Türk Masonluğuna kazandırabilmek üzere, önümüzdeki iki yıl içindeki olanaklarınızı gözden geçirmenizi rica ediyoruz. Bunun için lütfen, münasip göreceğiniz miktarı **İŞ BANKASI YENİ LİMAN şubesindeki KARŞIKAYA LOKALİ** isimli 123985 numaralı hesaba da yatırabilirsiniz. Katkınıza yalnızca biz ve Muh.. Fikret Elmasoğlu kardeş bilecek ve sizle derhal ilişki kuracağız.

Bir milyon lira veya daha üzerindeki bağışlar, Karşıkaya Lokalemizin şeref duvarında adınıza ayrılacak bir tuğla ile temsil edilecek ve böylece adınız her zaman şükranla anılacaktır. Esirgemeyeceğinize inandığımız değerli katkılarınız için şimdiden, şahsen ve Loca kardeşlerimiz adına şükranlarımızı sunarız.

Kardeşçe sevgilerimizle,

DOSTLUK MUHTEREM LOCASI'NIN

AÇILIŞ TÖRENİ

Aliyar DENGİZ

İstanbul Vadisi'nde yeni bir Loca daha kurularak Masonik çalışmalara başlandı. Açılış Töreni'nin 19 Ocak 1991 cumartesi günü saat 11.00'de yapıldığı 94 numaralı muhterem Dostluk Locası'na kayıtlı 38 kardeş bulunuyor.

Dostluk Muh.Locası 22 Aralık 1990 tarihinde kuruldu. Açılış töreniyse 19 Ocak 1991 cumartesi günü saat 11.00'de Nur-u Ziya Sokağı'ndaki lokalimizdeki A Mabedi'nde yapıldı. Açılış Töreni Büyük Üstad Kaymakamı Pek Muhterem Suha Aksoy, Büyük İkinci Nazır Pek Muhterem Yusuf Nomal ve Büyük Hazine Emni Pek Muhterem Suat Ağagil kardeşler tarafından yapıldı. Büyük Kutsal Kitap Emni Pek Muhterem Reşit Ata, Büyük Hazine Emine Yardımcısı Pek Muhterem Osman Demir ve Büyük Birinci Nazır Pek Muhterem Nesip Aksüt kardeşler de Muhterem Dostluk Locası'nın açılışında bulundular.

Açılış Töreni ritüeline uygun olarak yapıldı ve daha sonra Muhterem Dostluk Locası'nın Kurucu Üstadı Muhteremi, Muhterem Ahmet Örs kardeş çekici olarak görevine başladı. Açılış celsesinde Pek Muhterem Orhan Alsaç K.'in tebrik ve başarı mesajı da okundu ve kardeş localardan gelen aynı meyandaki mesajlar dinlendi. Dostluk Muhterem Locası'nın kurucu Üstadı Muhteremi, Muhterem Ahmet Örs K. ise yaptığı konuşmada Açılış Töreni'ne gelen, gerçekleştiren ve mesaj gönderen loca ve kardeşlere teşekkür ederek, "Düşmanlığın bu denli yayıldığı ve hatta sıcak savaşa dönüştüğü böyle bir günde locamızın 'Dostluk' adıyla kurulmasının sembolik bir anlamı vardır" dedi. Muhterem Ahmet Örs K. dostluğun ülkemizde, bölgemizde ve dünyada egemen olmasını temenni etti.

Evren Muhterem Locası Envarı ve Üstadı Muhteremi Muhterem Macit Türen K. Dostluk Muhterem Locası'nın açılışını yapacak Büyük Loca Temsilcilerine yardımcı oldular.

94 numaralı Dostluk Muhterem Locası'nın açılış töreninde Doğu'da Pek Muhterem Moiz Berker, Muhterem Falih Erksan, Muhterem Ahmet Akkan, Muhterem Ahmet Karadeniz ve Muhterem Sebahattin Yolaç kardeşler de hazır bulundular.

Açılış Töreni'nden sonra lokalimizde resmi Agap düzenlendi. Kardeşlerin konuşmalarıyla renklenmiş Agap sofrası geç saatlere kadar devam etti.

Dostluk Kardeşlerinin yaşamları boyunca unutamayacakları tarihi anlardan birisi. Açılış Töreni'ni gerçekleştiren Büyük Üstad Kaymakamı Pek Muhterem Suha Aksoy K., Dostluk Muhterem Locası Kurucu Üstadı Muhterem'i Muhterem Ahmet Örs Kardeşle locanın berahatını veriyor.

Dostluk Muhterem Locası'nın geçici envarında (Üst sıra soldan sağa) Davut Berker (Sekreter), Teoman Fanuscu (1.Nazır), Ahmet Örs (Üstadı Muhterem), Oktay Karaaslan (Önceki Üstadı Muhterem), Yavuz Dinar (2.Nazır), Cengiz Akıncı (Hatip), (Alt sıra soldan sağa) Erdin Canıyan (1.Tören Üstadı), Nihat Karaköse (Muhakkik), Hasan Eşref Akdeniz (Hazine Emni). Timuçin Kocatürk (Koruyucu) ve Mustafa Bereket Tanören (Kutsal Kitap Emni) yer aldılar.

TÜRKİYEDEKİ MASONLUKTA 'GELİŞİM'

Av. Galib DOLUN

1962 yılında kurulmuş olan 37 sayılı Devrim Muh.L.'sının matrikül sayısı 29 yılda, vefatlar ve ayrılmalara rağmen 141'e yükselmiş olduğundan, bir doğum yapması zorunlu olmuştu. Ayrıca, yeni L. kurmanın mesleğimize değerli bir hizmet olacağını göz önünde tutan Ergun Celep, Fuat Altınsoy, İhsan Saraçoğlu ve benden kurulu dört kişilik bir komite ile ve henüz 8 aylık Ç. Kardeşimiz Yalçın Erceber'in değerli yardımları ile, tamamı Devrim Muh. L.'sı üyelerinden Kardeşlerle 35 mevcutlu GELİŞİM Muh.L.'sının kuruluş işlemlerine başladık.

B.Görevliler Kurulunun 22.12.1990 günlü oturumda, Muh.L.'mızın 95 matrikül numarası ile kurulması kabul edildi.

Açılış merasimimize Ön.B.Üs.EnMuh.Cavit Yenicioğlu, B.Haz.Em.Pek Muh.Suat Ağagil, B.Sek. Yrd. Pek Muh.Dündar Erendağ ve B.Haz. Em. Yrd. Pek Muh. M.Osman Demir Kardeşler lütfedip, bu coşkulu günümüzdeki toplantımıza ziyaretçi olarak katıldılar. Doğuda onlara, birkaç Muh.L.'nin Üs.Muh.'leri de refakat ediyordu. Çeşitli L.'lerden bu toplantımıza katılan pek çok K.'in de ilavesiyle meydana gelen muhteşem tablo, kurucular için çok büyük bir sevinç ve iftihar vesilesi olmuştur.

Açılış merasimini başlatıp, büyük bir ahenk içinde yöneten Güven Muh.L.'sı Üs.Muh.'i Fikret Dağlı K. ile diğer görevliler ve ziyaretçi olarak katılan K.'lere, Gelişim Muh.L'sının teşekkür borçları sonsuzdur.

Açılış, B.Üs.Kay.Pek Muh. Suha Aksoy K.'in başkanlığında, B.1 Nâ. Pek Muh. Nesip Aksüt ve B.Hat. Pek Muh. Necmi Karakullukçu K.'lerden kurulu bir temsilciler heyeti tarafından gerçekleştirildi.

Kuruluş merasimi tamamlanıp, patentle birinci çekici aldıktan sonra, oturumu açarak, L.K.'lerine senelik kelimeyi vermeyi müteakip, teşekkürleri ile bizleri onurlandıran bütün K.'lere ayrı ayrı ve içtenlikle, şükranlarımızı sunduk.

Ayrıca, Muh.L.'mizin hedef ve gayesi hakkında düşündüklerimizi kısaca belirtmek maksadı ile, Ülkü Mabedinin temelini (GÜVEN), taşların birbirine birleşmesini sağlayacak malzemenin ise (SEVGİ) olduğunu, bu sebeple Güven ve Sevginin, kurulması ve sonsuza dek devamının sağlanması için, engel olabilecek sebepleri bulup ortadan kaldırmaya çalışacağımızı belirttim. Bu konuşmadan sonra toplantı usulüne uygun olarak kapatıldı ve resmî Agap için yemek salonuna inildi.

DEMOKRASİ ve PERİKLES

Donald KAGAN

Demokrasinin içinde yatan paradoks, özgür, bağımsız ve kendi kendilerine yetebilen vatandaşlara dayanma mecburiyetinin yanında, başarısının, hatta yaşamını sürdürebilmesinin, olağanüstü liderlik vasfını gerektirmesidir. Demokrasi, eşit olmayan eğitime, bilgiye ve akla sahip olan insanlara, eşit katılım hakkını vermekte olup, sonucunda, kaliteleri elit tabakanın çok altında olan çoğunluğa, iktidarı teslim etmektedir.

Demokrasi sayısızca parti ve hizibe özgür ifade hakkını tanıyarak, birlik ve düzen yerine, bölünmeyi ve tereddüdü teşvik eder. Antik çağlarda eleştiriciler demokrasiye "bilinçli enayilik" derlerdi: modern dünyamızda demokrasi verimsizlik, amaçsızlık, yumuşaklık ve becerisizlikle suçlanmıştır. Zor ve tehlikeli günlerde, zaman zaman, vatandaşlar demokrasiye olan inançlarını yitirmişler ve rejimlerinin, sol ya da sağ, diktatörlüklere dönüşmelerine izin vermişlerdir.

Tarihçi Tüsidedis'e göre, Perikles'in demokrasiyi başarıya ulaştıracak devlet adamının tarifi şöyledir: "Yapılması gerekeni bilmeli ve onu anlatabilmeli; ülkesini sevmeli ve namuslu olmalıdır." Dünyamızın narin demokrasileri liderlerinin, işte bu vasıflara haiz olmaları gerekir.

Lider, vatandaşlarına, ülkelelerine sevgiyi ve anayasalarına saygıyı aşılayarak, halkın gereğinde, riski, tehlikeleri ve zorlukları göğüsleyerek, özveride bulunmasını, aynı zamanda, hırsını, öfkesi ile beklentilerini frenliyerek, akli başında ve mantıklı davranmasını sağlayabilmelidir.

Demokratik liderin sosyal konularda halkını eğitime görevinin bilincinde, ve bunu gerçekleştirecek kabiliyete sahip olması, Perikles'in dehasını teşkil eder. İzlediği politika Atinalılara bereket ve imparatorluk nimetlerini getirmiştir; ancak, kendi ve Atina'nın başarısı, belagattan çok ekonomik berekete

dayanır. Kent-devletinde ortamın altındaki vatandaşına, toplu gayret içinde kişisel saygınlık, şeref ve temel ihtiyaçların karşılanmasını temin ederek, başarıya ulaşma şansını tanımıştır. Deha ve karakteriyle, bu hayali, halkına mal edebilmiştir.

Zamanımızın yeni demokrasilerinin başarıya ulaşabilmeleri ekonomik zenginliğin dışında da birşeyler verebilmelerine bağlıdır; halkları her türlü idealizmi kanıksamış olduğundan, liderlerin görevleri kolay olmayacaktır.

Dünya meselelerine olan rasyonel ve laik yaklaşımları, anayasalarına bağlı, cumhuriyetçi ve demokratik ortamda, politik ve kişisel özgürlüklere olan tutkularıyla, Perikles zamanı Atinalılar, başka hiçbir tarihsel dönemde görülmeyen bir tarzda, çağımızın değerlerine yakındırlar. Bu nedenle, Perikles'in Atinası, günümüzde, hala önemini muhafaza etmektedir.

Ancak, benzerliklerin yanında, farklılıklardan da ders almalıyız. Hernekadar Atinalılar maddesel zenginliğe bizler kadar önem veriyor idilerse de, ekonomik yaşam düzeyi ve malvarlığıyla övünmeyi aşağılayarak, amme hizmetindeki başarıya hürmet

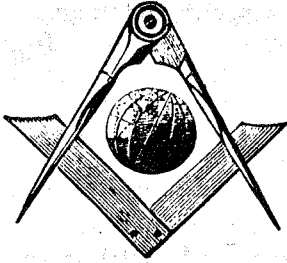
ederlerdi. Kişinin özgürlüğüne ilk önem veren toplum olmalarına rağmen, etik ihtiyaçlarının, düzenli bir politik yaşama iştirak etmeden hal olabileceğine inanmazlardı. Perikles ve kent-devletinin başarısını anlayabilmek için bu farklılıkların bilincinde olarak, onları tevazu içinde tetkik etmemiz gerekir.

Antik devire ait olmalarına rağmen, Atinalıların bildikleri ve inandıkları öğelerin, hiç değilse bir kısmını, ya hiç öğrenemediğimizi, ya da unuttuğumuzu, ve böylece bazen bizden daha mahir ve üstad kişiler olabilecekleri var sayımını kabul etmeliyiz.

"Pericles of Athens and the Birth of Democracy" kitabının ön sözünden derleme ve tercüme:

Müh. Celil Layıktez

Masonların Dünyasından

**Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar
Büyük Locası Derneği Ankara Şubesi
Kültür Komitesi :**
2 Şubat 1991 Cumartesi günü
Saat : 20.30 da Tuna Cad. 17 No. daki
Dernek Binasında Düzenlenen
Toplantıyı Eşinizle Birlikte
Onurlandırmanızı Rica Eder.

**Kültür Komitesi Başkanı
Can Arpaç**

- 1 - 20.30 Açılış
- 2 - Sayın Filiz ERCAN
" Yunus Emre " Konulu Konferans
- 3 - Kokteyl

YURT İÇİNDEN

☆ ANKARA VADİSİ

Ankara vadisindeki Kültür Komitesi, başkan Can Arpaç K.'in önderliğinde, haricilere açık etkinliklerini sürdürmektedir. Son toplantının ko-

nusu, resimdeki davetiyede görülebilmekte.

YURT DIŞINDAN

☆ İNGİLTERE

1911 yılında, İngilterede, nadir de olsa, bir mason idama mahkûm edilmişti.

Frederick Henry Seddon adlı bu katil, kiracısı bir kadını arsenik ile öldürmekten tutuklandı. Hayatı boyunca, elindeki bütün paraları sızdırdıktan sonra, Seddon maktulü parasızlar mezarına gömdürmüştü.

Old Bailey mahkemesinde görül-
mekte olan davası süresince, ileri ge-
len bir mason olduğunu bildiği hakim
Bucknill'e, devamlı olarak imdat işa-
reti verdiği görüldü, ancak hakim onu
derhal ikaz ederek, bu hareketi tekrar-
ladığı takdirde davadan çekileceğini
bildirdi.

Karar ilan edilmeden evvel son
bir diyeceği olup olmadığı sorulan sa-

nık, "Kâinatın Ulu Mimarının önünde suçlu olmadığımı beyan ederim, Lordum" demiştir.

Başına siyah başlık konunca çok heyecanlandığı görülen hakim Bucknill, heyecanı biraz yatışınca şunları söylemiştir:

"Siz ve ben, aynı kardeşlik teşkilatı üyesi olduğumuzu biliyoruz ve bu, söyleyeceklerimi söylememi daha da zorlaştırıyor. Ancak, kardeşlik cemiyetimiz cürmü teşvik etmiyor; aksine onu takbih etmekte ve kınamaktadır. Size tekrar, Kâinatın Ulu Mimarının affını niyaz etmenizi öneririm."

Suçlu idama mahkûm edilmiştir.

☆ KENTUCKY (A.B.D.)

Amerikada bir Masonik "Posta İle Santranç Kulübü" olduğunu biliyor muydunuz? Bu ilginç kulüple ilgilenen K.'ler olabileceğini düşünerek, kulübün genel sekreterinin adresini aşağıda veriyoruz:

Edward B. Aylward

45 Brookwood Lane

Leitchfield, KY, 42754

U.S.A.

☆ NEBRASKA (A.B.D.)

Nebraska eyaletinin Yüksek Mahkemesi, birçok sene evvel, bir ka-

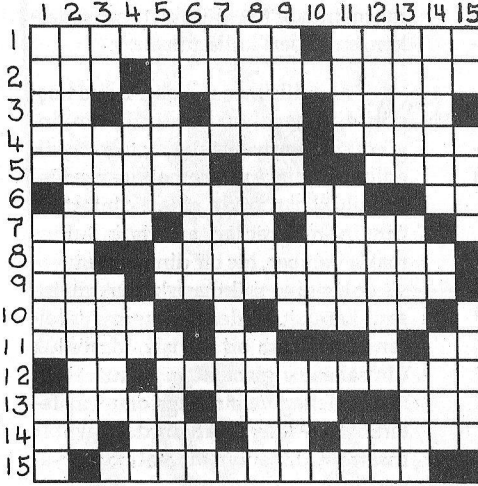
rar metninde Masonluktan bahsederken, şu sözleri kullanmıştır:

"Ana düşünce din değil, dinî hoşgörüdür; her üye, kendi dininin öngördüğü Tanrıya ibadet etmeğe teşvik edilmektedir. Aynı zamanda, medenî toplulukların önde gelen dinlerinin tümünün öğretileri arasında bulunmakla beraber, hiç bir dinin sistem veya doktrinine münhasır olmayan, insanî hareket kaidelerine uymayı telkin eder. Başka bir deyişle, Masonluk din sahasına girmez ve yalnızca ahlakî hasletleri ve insanlığa olan vazifeleri öğretmekle, insanları daha iyi bir insan ve daha iyi bir vatandaş yapar."

☆ YUNANİSTAN BÜYÜK LOCASI

Yunanistan Büyük Locasının Dış Münasebetler Büyük Görevlisi, Büyük II Nâ. A. Cozas K., birçok Büyük Locaya yazdığı bir mektupta, Temmuz 1986'da kurulmuş olan gayrimuntazam "Yunanistan Millî Büyük Locasının", aylık davetiyelerine bazı muntazam kardeşlerin isimlerinin yazıldığının tesbit edildiğini bildirmiştir.

Bundan dolayı, misafir olarak gelen her Yunanlı kardeşten, Yunanistan Büyük Locasına (muntazam) kayıtlı olduğunu gösteren fotoğrafı bir hüviyet belgesi istenmesi önerilmektedir, ve bilgi için hür hüviyet belgesi ekte takdim edilmektedir.

DOKUZ HOLLWOOD'LU MASON VE BİRAZ OSMANLICA

M.M.

Soldan sağa:

1) 1940'ların meşhur cowboyu — de Valera, İrlandalı lider. 2) Antrakt - Avrupa-da adı Malek idi ve hiç gülmezdi. 3) Cu ile karışımına "zamak" denir - Söyle - Beğenilen nitelikleri taşıyan - Haklı. 4) Kabaca yer sorma - Cumhuriyetin takriben 120.000, Sabah'ınki ise 1.000.000'dur. 5) Hafif yel - Eski bir gösterme sıfatı - grafi ile bir tür me-me kontrolü. 6) Öğrenciye benzer şekilde - Acı lafı. 7) Arabın oğlu - Osmanlının dişi ve yabani eşiği - Psödopodlarla hareket eden tek hücreli mikroskopik canlı. 8) Gamda ilk - Rüzgâr Gibi Geçtinin kepçe kulaklı jö-nü. 9) Maria'nın dostu ve Jackie'nin ikinci kocası olan armatör - Esther Williams'ın partöneri kızıl saçlı komedyen. 10) Nisbeten yeni bir mahkeme Bşk.'ı - Bonn'da ufak

veya meşhur Amerikalı terzi. 11) Eskiden şiir söyleme - Rize, Bitlis veya Van - Bir Türk haber teşkilatı. 12) Latince "öğrenim" - En çok ma-dalyalı aktör. 13) Güzel koku - Osmanlıda dönüş - ibus ile bir taşıt aracı. 14) Asal gazlardan birinin sembolü - Doğumcu kadın - Yemek ihtiyacı duyan - Fransada birkaç ki-şinin katıldığı kavga. 15) Stan Lau-rel'in partöneri.

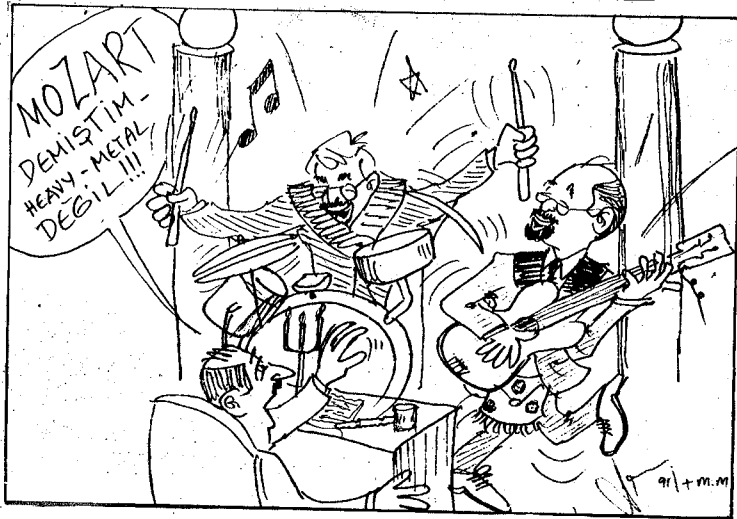
Yukarıdan aşağıya:

1) Meşhur Mahmut buralıdır - Eski lise - Osmanlının gece yarısı vakit-leri. 2) Şişman, çirkin ve en meşhur filmi "Marty". 3) Kaba işte - 2 yüzlü-ğün (var) - Eskiden bu gece. 4) Ka-dar - Kısaca, mide röntgeni için kul-lanılan - Latince adı *Anguilla* olan balığın İngilizcesi. 5) Bir kürek çek-me şekli - Ni. ile beraber çatal, kaşık ham-maddesi - Vurma ile ilgili. 6) M.G.M., R.K.O. ve Warner Bros.'un rakiplerinden - Kuğu gölü ve Les Sylphides, meselâ - Kü-çük — , eski bir TV dizisi. 7) Duo, quartet arası - Bayağıların arasında birinci idi. 8) Şarkıcı cowboy - Sandalya canlı balık haz-nesi. 9) Lavlardan meydana gelen topra-kımsı maddeli - A.B.D.'nde ırkçı bir teşkilat - Londrada herbiri. 10) Osmanlının ılık su-yu - New-York'ta kısaca bay. 11) İsrailin gü-ney limanı - Eğme - Lyon'da kısaca bay. 12) Bulunduğu yerden ayırdım - Eskiden kuyu kazma - Kısaca Edward. 13) — Shearer, ün-lü İngiliz Balerin - Ünlü bir Fransız yayı-ne-vi - ester'i, vinyl'i ve anna'sı vardır. 14) Ba-tolaj - Boy'un yakın akrabası - Başına "N" gelince, göğüsten gelen ses olurdu, eski-den. 15) Kısaca neodim - 1979'da kanserden ölen iri yarı cowboy'un adı - Soyadı.

Kemal Tunusluoğlu K., Ocak ve Şubat bulmacalarını çözdü. Sizde 15 Nisana kadar doğru çözümü postalayın, bir yıllık abone kazanın.

ADEM HÜRREM BİRADER...

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	K	A	N	T		A	R	I	S	T	O	N	U	N	
2		F	I	C	H	T	E		P	A	T	A	T	E	S
3	T	A	S	D	I	K		B	I	R	M	I	R	A	C
4	I	K	A		S	I	M	A	N		U	M		R	H
5	K	I		B	E	R	G	S	O	N		A	D		O
6				A	D	I	M	Ü	Z	I	K		E	S	P
7	L	O	C	K	E		D	R	A	M	A		S	P	E
8	E	T	I		R	E	C	L			B	A	C	O	N
9	I	A	N	E		A	N	U	S		A	T	A	R	H
10	B	R		N	A	R			P	O	K	E	R		A
11	N	I	E	T	Z	S	C	H	E		T	R	T		U
12	I		S	R	I		L	A	N	K	A		E	B	E
13	Z	E	B	A	N	I		S	C		D	E	S	E	R
14		D	A		C	O	M	T	E		I	V		L	
15	B	A	K	L	A		M	A	R	X		I	D	A	M

ŞAKUL GİBİ'Yİ EDİNMENİN TEK YOLU ABONE OLMAKTIR.

Yıllık (10 sayı) abone bedeli : 40.000.- TL.

Yurt dışı abone bedeli : 20.- Amerikan Doları

Abone bedelini İstanbul, Ankara veya İzmir'de Lokal kapısındaki vazifelilere yatırabileceğiniz gibi, adresimize çekinizi postalayabilir veya bir posta havalesi gönderebilirsiniz.

Çek veya posta havalesi kullandığınız takdirde aşağıdaki formu şu adrese postalayınız:

ŞAKUL GİBİ — Zincirlikuyu Cad. 9/13 Etiler 80600 İstanbul

✂ Buradan kesiniz veya fotokopisini çekiniz

ŞAKUL GİBİ dergisine abone olmak istiyorum.
Abone bedeline ait posta makbuzu veya fotokopisi eklidir.
İlk çıkacak sayısından itibaren lütfen adresime postalayınız.

(DAKTİLO VEYA BÜYÜK HARFLE YAZINIZ)

Adım, Soyadım :

Adresim :

.....

.....

Telefon No. : Locam